

Силабус курсу ГЕОЛОГІЯ АНТРОПОГЕНОВОГО ПЕРІОДУ

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 10 Природничі науки
Спеціальність: 106 Географія
Освітня програма: 106 Географія
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки, семестр – 3 рік, 5 семестр
Компонент освітньої програми: вибіркова
Дні занять: згідно з розкладом
Консультації: згідно з Індивідуальним планом

Мова викладання: українська

Керівник курсу

д. геог.н., проф. Сивий Мирослав Якович

Контактна інформація syvyjm@ukr.net; 0352-43-61-54

Опис дисципліни

Навчальний контент

Мета – формування необхідних теоретичних знань і практичних навиків, які дозволять розкрити зв'язки між компонентами природи, закономірності формування основних генетичних типів четвертинних відкладів, їхніх парагенетичних зв'язків.

Завдання: набуття студентами необхідних теоретичних та практичних знань про історію розвитку географічної оболонки в антропогені та методи її реконструкції, опанування матеріалу щодо розробки і класифікації стратиграфічних схем плейстоцену і голоцену з метою подальшого використання цих знань під час роботи у галузі наук про Землю.

	Теми	Результати навчання
Змістовий модуль 1. Вступ. Основні засади геології антропогену		
1	ТЕМА 1. Геологія антропогену як наука, її розвиток, основні розділи і завдання	знати: особливості методики відтворення палеогеографічних ситуацій і розвитку палеогеографічної оболонки в антропогеновому періоді; історію розвитку поглядів на події антропогену; основні поняття палеогеографії антропогену, основні відмінності від інших етапів розвитку Землі; методи вивчення четвертинних відкладів; генетичну класифікацію та особливості різних генетичних типів четвертинних відкладів; принципи стратиграфічного розчленування четвертинних відкладів; міжнародну, регіональну і місцеву стратиграфічні схеми плейстоцену; вміти: користуватися стратиграфічними і геохронологічними схемами, здійснювати
2	ТЕМА 2. Об'єм, особливості та значення вивчення плейстоценових відкладів. Огляд методів вивчення плейстоценових відкладів, їхні особливості	
3	ТЕМА 3. ОСНОВНІ ГЕНЕТИЧНІ ТИПИ ПЛЕЙСТОЦЕНОВИХ ВІДКЛАДІВ	
Змістовий модуль 2. Принципи стратиграфії та розвиток природи в антропогені		
5	Тема 4. Стратиграфічна класифікація і номенклатура плейстоценових відкладів. Регіональні та місцеві стратиграфічні схеми	
6	Тема 5. Особливості розвитку льодовикових, перигляціальних та інших природних зон плейстоцену. Розвиток фауни та палеолітичних культур у плейстоцені	
7	Тема 6. Палеогеографічні основи	

	картування плейстоценових відкладів та умови формування корисних копалин	розчленування четвертинних відкладів на кліматоліти; проінтерпретувати головні події розвитку природи планети в антропогені:
8	Тема 7. Вивченість плейстоценових відкладів України: основні досягнення та проблеми. Українська геологія антропогену у світовій палеогеографічній науці	глобальні кліматичні зміни, розвиток покривних зледенінь, тектонічні рухи, сейсмічність, вулканізм, зміни рівня Світового океану, динаміку природної зональності та ландшафтів, появу та становлення людини.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОПп	Програмні компетентності
ЗК 1.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ФК 2	Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства
ФК 3	Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах
ФК 5	Здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах
ФК 6	Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання
ФК 10	Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси
Р 03	Пояснювати особливості організації географічного простору
Р 04	Аналізувати географічний потенціал території
Р 05	Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук
Р 06	Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук
Р 08	Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер
Р 09	Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах

Рекомендована література

Базова:

1. Веклич М.Ф. Основы палеоландшафтоведения. К.: Наук. думка, 1990. 189 с.
2. Веклич М.Ф. Палеоэтапность и стратотипы почвенных формаций верхнего кайнозоя. К.: Наук. думка, 1982. 202 с.
3. Величко А. А. Эволюционная география: проблемы и решения. Москва: ГЕОС, 2012. 563 с.
4. Климаты и ландшафты Северной Евразии в условиях глобального потепления. Ретроспективный анализ и сценарии: Атлас-монография / под ред. А. А. Величко. Москва: ГЕОС, 2010. Вып. III. 220 с. + 16 с. цв. вкл.
5. Мельничук І.В. Палеоландшафти України в антропогені. К.: ВГЛ “Обрії”, 2004. 208 с.
6. Методы палеогеографических реконструкций: Методическое пособие / Коллектив авторов: Блюм Н.С., Болиховская Н.С., Большаков В.А. и др. / Под ред. П.А. Каплина, Т.А. Яниной. М.: Географический факультет МГУ, 2010. 430 с.
7. Просторово-часова кореляція палеогеографічних умов четвертинного періоду на території України / Матвіїшина Ж.М., Герасименко Н.П., Передерій В.І. та ін. / За ред. Ж.М. Матвіїшиної. К.: Наук. думка, 2010. 192 с.
8. Рослый И.М. Палеогеография антропогена. Общая часть. Киев: Вища школа, 1982. 172 с.
9. Степанчук В. М., Матвіїшина Ж. М., Рижов С. М., Кармазиненко С. П. Давня людина: палеогеографія та археологія. К.: Наук. думка, 2013. 204 с. (Проект “Наукова книга”).
10. Яцишин А.М., Дмитрук Р.Я., Богуцький А.Б. Методи дослідження четвертинних відкладів: навч.-методич. посібник. Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 177 с.
11. Шанцер Е.В. Очерки учения о генетических типах континентальных осадочных образований // Труды Геол. ин-та АН СССР. Вып. 161. 1966. 240 с.
12. Ehlers J., Hughes Ph. D., Gibbard Ph. L. The Ice Age. 2016. 560 p.
13. Linder L. (eds.) Czwartorzęd. Osady. Metody Badań. Stratygrafia. Warszawa, Wydawnictwo PAE, 1992. 683 s.
14. Paleolityczna ekumena strefy pery- i metakarpackiej / W.P. Alexandrowicz, A. Bogucki, J. Chodorowski i in. / red. M. Łanczont, T. Madeyska. Lublin: Wydawnictwo UMCS, 2015. 971 s.

Допоміжна:

Періодичні видання

1. Вісник Львівського університету. Серія географічна. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/geography>
2. Науковий журнал “Quaternary International”. URL: <https://www.journals.elsevier.com/quaternary-international>
3. Науковий журнал “Quaternary Science Reviews”. URL: <https://www.journals.elsevier.com/quaternary-science-reviews/>
4. Науковий журнал “Journal of Quaternary Science”. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/10991417>
5. Науковий журнал “Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology”. URL: <https://www.journals.elsevier.com/palaeogeography-palaeoclimatology-palaeoecology>
6. Геологічний журнал. URL: <http://geojournal.igs-nas.org.ua/>

15. Інформаційні ресурси

1. International Union For Quaternary Research. URL: <https://www.inqua.org/>
2. Geological Society of America. URL: <https://www.geosociety.org/>
3. Державний інформаційний геологічний фонд України (ДНВП “ГЕОІНФОРМ УКРАЇНИ”). URL: <http://geoinf.kiev.ua/>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1 (теми 1-3) усне опитування, тести, завдання	40
Змістовий модуль 2 (теми 4-7) усне опитування, тести, завдання	40
Ессе (теми 1-9)	20

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для підсумкового контролю (залікові питання)
- 4) Електронне навчання в системі MODLE